

Remiss - Råd om koffein till barn och ungdomar – Om energidrycker, kaffe och andra koffeinnehållande produkter (Dnr 2025/01476)

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors yttrande utgår från regeringens mål att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen samt från regeringens mål att förbättra villkoren för det civila samhället.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) har tagit del av remissen Råd om koffein till barn och ungdomar – Om energidrycker, kaffe och andra koffeinnehållande produkter (Dnr 2025/01476) och lämnar härmed följande yttrande.

MUCF ser positivt på att det tas fram samlade och kunskapsbaserade råd om koffeinkonsumtion riktade till barn och ungdomar. Frågan är angelägen ur såväl ett folkhälso- som ett barnrättsperspektiv. Koffeinnehållande produkter, särskilt energidrycker, är lättillgängliga för unga och marknadsförs ofta på sätt som direkt eller indirekt riktar sig till målgruppen. Tydliga, målgruppsanpassade och kunskapsbaserade rekommendationer är därför viktiga för att stärka barns och ungas möjligheter att fatta informerade beslut.

MUCF bedömer att förslaget i huvudsak är väl avvägt. Det är särskilt positivt att råden utgår från aktuell forskning om barns och ungas hälsa, tydliggör skillnader i känslighet mellan barn, ungdomar och vuxna. Det är vidare bra att råden uppmärksammar sambanden mellan koffeinintag, sömn, psykisk hälsa och skolprestation samt omfattar olika typer av koffeinkällor, inte enbart energidrycker.

MUCF vill samtidigt understryka vikten av att kommunikationen utformas på ett sätt som är tillgängligt och relevant för unga själva samt sprids i kanaler där barn och unga faktiskt befinner sig, inklusive digitala plattformar. Råden bör kompletteras med stödmaterial till yrkesverksamma som möter unga, såsom skolpersonal, fritidsledare och personal inom elevhälsa. Råden är frivilliga och utgör ett kunskapsstöd för barn, unga och deras vårdnadshavare, inte bindande regler. De påverkar därmed inte ungdomars självbestämmande, utan syftar till att stärka deras möjligheter att fatta informerade och medvetna beslut om sin hälsa.

Ur ett barnrättsperspektiv, i enlighet med barnkonventionen, är det centralt att barn och unga ges tillgång till information som rör deras hälsa på ett sätt som stärker deras delaktighet och egenmakt. MUCF ser därför positivt på att råden inte enbart fokuserar på restriktioner, utan även på kunskapshöjande och förebyggande insatser.

MUCF vill också framhålla betydelsen av att följa utvecklingen över tid, särskilt vad gäller marknadsföring av koffeininnehållande produkter riktad till unga, samt konsumtionsmönster i olika grupper av barn och ungdomar. Det kan finnas skillnader kopplade till kön, socioekonomiska faktorer och funktionsnedsättning som är viktiga att beakta i det fortsatta arbetet.

Sammanfattningsvis tillstyrker MUCF förslaget och bedömer att tydliga nationella råd om koffein till barn och ungdomar är ett viktigt steg i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

I detta ärende har generaldirektör Magnus Jägerskog beslutat. Remissamordnare Kenneth Condrup har varit föredragande av ärendet.

Magnus Jägerskog
Generaldirektör

Kenneth Condrup
Remissamordnare